

CROSSYART

In september 2023 is CrossYart een jaar op weg en dat vieren we onder andere met deze voortgangsbrief waarin nieuwe CrossYart-kunstenaars zich voorstellen en anderen na een aantal maanden studie afscheid van ons nemen. Ook introduceren we een nieuw prikkelend initiatief waarover we graag uw mening horen.

Ondertussen groeit de CrossYart-website met kunstenaarsbijdragen in de vorm van afgeronde studies en met essays, artikelen en boekverwijzingen. Het achter ons liggende jaar was voor ons een mooier, veelzijdiger en spannender avontuur dan we hadden voorzien. We hopen die sprankeling op onze lezers over te brengen.

CrossYart verbindt zich met kunstenaars, momenteel zijn dat:

Hannah van Binsbergen: 'Ik wil de mogelijkheden onderzoeken van een proza dat in vorm democratisch is; dat de lezer activeert en oproept tot zelf doen. Een experimenteel proza, dat zowel in een avant-gardistische traditie staat, als (onmiddellijk) toegankelijk is voor een niet-gespecialiseerd publiek. Mijn onderzoek voert me langs theoretische debatten over kunst en publiek en pogingen in het verleden om Ander Proza te schrijven. Daarnaast heeft het onderzoek een praktische dimensie: experimenten met literatuur beleven in groepsverband.'

[Lees hier meer over Hannah](#)

Jonas Wijtenburg: 'Autopoiëse en sympoiëse; zelf-producerend en collectief-producerend, twee termen uit de biologie die worden gebruikt om over natuurlijke systemen na te kunnen denken. Donna Haraway (feministisch wetenschapsfilosoof) neemt stelling dat eigenlijk niks echt autopoiëtisch is, niks maakt zichzelf. In de biologie komt men er steeds meer achter dat symbiotische relaties de grenzen oprekken van aannames over o.a. evolutie en individualiteit. De kunstenaar en het product van de kunstenaar wordt toch nog vaak via het autopoiëtische paradigma getoond, gezien en bejubeld. Hoe kan ik me als kunstenaar anders organiseren om via een meer sympoiëtisch wereldbeeld de kunstproductie te benaderen.'

[Lees hier meer over Jonas](#)

Pieke Bergmans: 'Ik gebruik deze periode van reflectie bij CrossYart om onderzoek te doen naar de kernwaarden van mijn praktijk.'

[Lees hier meer over Pieke](#)

Cindy Moorman heeft recentelijk een studieplan ingediend met de titel: 'Op zoek naar de Ander(en)'. Binnenkort is daarover meer te lezen op de CrossYart website.

[Lees hier meer over Cindy](#)

Cecilia Rebergen heeft in mei haar studie afgerond met een presentatie en de concluderende tekst 'Bron van onvoorspelbaarheid' waarin zij reflecteert op haar onderzoek naar de waarde van orde en wanorde, voorspelbaarheid en onvoorspelbaarheid, stabiliteit en instabiliteit voor het ontstaan van een kunstwerk. Zij bestudeerde filosofische, wetenschappelijke bronnen en observeerde en interviewde ervaringsdeskundigen zoals een dirigent, een choreograaf en een aantal kunstenaars die met grotere teams werken.

[Lees hier meer over Cecilia](#)

Janneke van der Putten rondde in augustus haar studie af met een presentatie en eindconclusie onder de titel: 'Leven, Werk, Studie'. Janneke verdiepte zich in het cyclisch tijdsperspectief in relatie tot de huidige tijd: 'Ik verlangde meer te weten over hoe mijn werk binnen de huidige tijd valt, een tijd waar, binnen mijn ge-urbaniseerde context, minder met de natuurelementen wordt geleefd. Ik vind het belangrijk met primordiale elementen in connectie te blijven, zoals lichaam, stem, ademhaling, als existentiële basis waarin werk en leven samengaan. Hoe verhoudt dit zich tot de hedendaagse stedelijke samenleving waarin ik leef?'

[Lees hier meer over Janneke](#)

De studieresultaten van Cecilia Rebergen, Janneke van der Putten en Kevin Bauer zijn te vinden via deze link: <https://www.crossyart.nl/afgeronde-studies>

CrossYart Salon

Het willen ontmoeten en delen ligt ten grondslag aan CrossYart. Het is een van de hoofdmotieven om met kunstenaars in de vorm van studie en uitwisseling samen te komen. Behalve op momenten van individuele begeleidingsgesprekken gebeurt dit tijdens gezamenlijke maandelijkse lunches met alle kunstenaars en betrokkenen. Aan tafel worden vervolgens ideeën uitgewisseld op basis van een ingebrachte studievraag.

We hebben intussen ervaren dat waardevolle perspectieven en inzichten die tot verdieping leiden, vaak ontstaan in het gesprek. Daarom willen we deze vorm van uitwisseling graag uitbreiden. Onder de noemer Salon initiëren we elke drie maanden een avond waarop een groep lezers met elkaar in gesprek gaat over een gekozen tekst. Als je je hierdoor aangesproken voelt, ontvangen we graag je reactie.

Studietraject

Afgelopen jaar hebben we ontdekt dat de verschillende studietrajecten zich op een vergelijkbare manier ontwikkelen. De volgende periodes zijn daarin te onderscheiden. Een zoekende periode om de vraagstelling helder te krijgen. Een periode om een eigen denk-manier en denk-ritme te vinden. Gevolgd door een proces van 'divergeren en

convergeren' waarbij steeds nieuwe inzichten verwerkt worden die leiden tot vervolgvragen en aanscherping van de ideevorming rondom het onderzochte thema.

Kennisinstituut

Het Kennisinstituut wordt op vele manieren gevoed. Door de kunstenaars, hun nieuwsgierigheid, hun verlangen tot verdieping en door de voorlopige eindverslagen en gespreksresultaten. Hierdoor ontwikkelt de structuur en de methodiek van de begeleiding zich gestaag.

Ter afsluiting delen we hier de essays, artikelen en boeken die we tegenkwamen en die we waardeerden omdat ze een onderbouwing leverden voor waar we als CrossYart voor staan en wat we gezamenlijk willen creëren.

Navigeer daarvoor naar:

[Publicaties](#)

[Boeken](#)

Halfjaarlijks ontvangt u dit nieuws. Indien u het niet meer wilt ontvangen, mail naar info@dordtyart.nl

CROSSYART
Walenburgerweg 59
3039AD Rotterdam